

ΤΑ ΑΓΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΪΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Εκπαιδευτική δραστηριότητα του σεναρίου:

«Η τέχνη της αρχαϊκής εποχής»

Η εκπαιδευτικός: Πομάκη Ευανθία

Ποιοι κατασκεύαζαν τα αγγεία;

Ο αγγειοπλάστης ,ο τεχνίτης που έπλαθε το αγγείο και ο αγγειογράφος,ο τεχνίτης που το ζωγράφιζε, ήταν δυο διαφορετικά πρόσωπα.

Πώς κατασκευάζονταν τα πήλινα αγγεία;

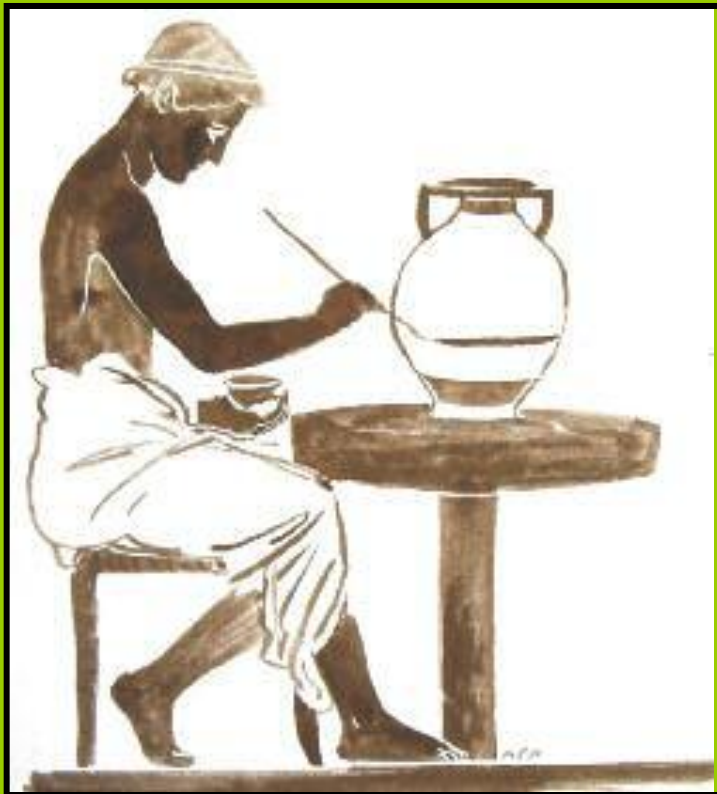
Χρησιμοποιούσαν πηλόχωμα ή άργιλο. Ο πηλός καθαρίζονταν από τις πέτρες, τα ξυλαράκια κ.λ.π. ,τον ξέπλεναν σε δεξαμενές και στη συνέχεια φυλάγονταν σε κομμάτια σε υγρές και σκοτεινές αποθήκες. Άριστης ποιότητας πηλό έβγαζαν από την περιοχή που βρίσκεται στο σημερινό Μαρούσι.

Πλάσιμο του πηλού

Έπλαθαν τον πηλό και στη συνέχεια του έδιναν σχήμα στον κεραμικό τροχό. Τον τροχό γυρνούσαν ο μικροί δούλοι που μαθήτευαν στο εργαστήριο.

Διακόσμηση του αγγείου

Ο αγγειογράφος διακοσμούσε κατάλληλα το αγγείο.

Όπτηση (ψήσιμο)

Ψήσιμο σε κεραμικό κλίβανο.

1^ο στάδιο του ψησίματος

Η θερμοκρασία έφτανε στους 950° C. Το ψήσιμο γινόταν με ανοιχτή μια οπή του φούρνου και τα αγγεία έπαιρναν καστανοκόκκινο χρώμα.

2^ο στάδιο του ψησίματος

Η θερμοκρασία κυμαινόταν από 825-925° C. Η τρύπα του φούρνου έκλεινε και η επιφάνεια των αγγείων γινόταν μαύρη.

3^ο στάδιο του ψησίματος

Η τρύπα του φούρνου άνοιγε ξανά και τα αγγεία αποκτούσαν ξανά το καστανοκόκκινο χρώμα τους, εκτός από τις επιφάνειες που προορίζονταν να παραμείνουν μαύρες και που είχαν καλυφθεί με αραιωμένη άργιλο.

Από τον κατασκευαστή στον καταναλωτή

Οι κεραμείς πουλούσαν οι ίδιοι στα εργαστήριά τους τα αγγεία ή τα δίδεταν σε καταστήματα. Υπήρχαν όμως και οι κεραμοπώλαι που πουλούσαν τα αγγεία σε μακρινές περιοχές ,όπως η Κάτω Ιταλία ,ακολουθώντας τους δρόμους της θάλασσας.

Πόσο κόστιζαν τα αγγεία;

Τα αγγεία κόστιζαν ακριβά. Ένα ερυθρόμορφο αγγείο του 5^{ου} π.Χ. αιώνα και συγκεκριμένα μια πελίκη ύψους 73 εκ., κόστιζε 1 δραχμή και ένα οβολό, όσο ήταν το ημερομίσθιο ενός μαρμαροτεχνίτη.

Μελανόμορφος και ερυθρόμορφος ρυθμός

Μελανόμορφος
αμφορέας 540-530π.Χ.

Τα αττικά αγγεία
χωρίζονται ανάλογα
με τη διακόσμηση
σε μελανόμορφα
και ερυθρόμορφα.

Οι αμφορείς ήταν
αγγεία που χρησίμευαν
για να αποθηκεύουν
κρασί, λάδι, σιτάρι κ.α.

Ερυθρόμορφη
τελίκη (είδος αμφορέα)

Μελανόμορφα αγγεία

Μελανόμορφη υδρία αρχαϊκών χρόνων 550-540 π.Χ.

Στα **μελανόμορφα** αγγεία οι μορφές είναι μελανές (μαύρες) ,ενώ το υπόλοιπο αγγείο διατηρεί το κοκκινωπό χρώμα του πηλού. Οι λεπτομέρειες στο πρόσωπο και το σώμα έχουν γίνει με εγχάραξη.

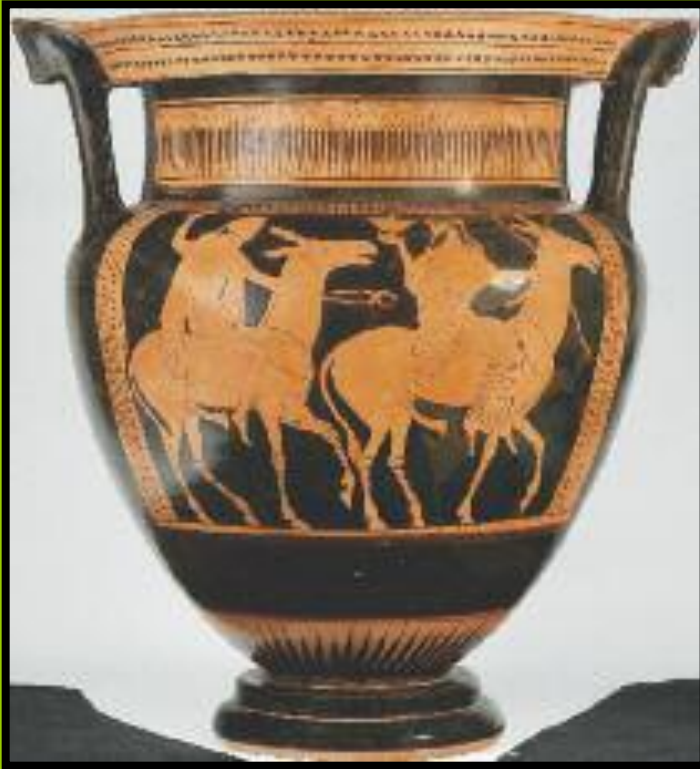
Διακόσμηση μελανόμορφων αγγείων

Στα μελανόμορφα αγγεία χρησιμοποιούσαν λευκό και κόκκινο χρώμα. Οι αγγειογράφοι κατάφερναν έτσι να τονίσουν ορισμένα τμήματα της παράστασης όπως τα ενδύματα, τα πρόσωπα, τα χέρια και τα πόδια. Βάφοντας με λευκό χρώμα τα γυμνά μέλη των γυναικείων μορφών τις ξεχώριζαν από τις ανδρικές.

Μελανόμορφος αμφορέας
540-530 π.Χ.

Ερυθρόμορφα αγγεία

Ερυθρόμορφος κρατήρας 470-460π.Χ.

Στα ερυθρόμορφα αγγεία οι μορφές είναι κόκκινες και το υπόλοιπο αγγείο είναι μαύρο. Οι λεπτομέρειες είναι ζωγραφισμένες με πολύ λεπτό πινελάκι.

Ερυθρόμορφος κρατήρας.

Απεικονίζεται ο φτερωτός έρωτας.

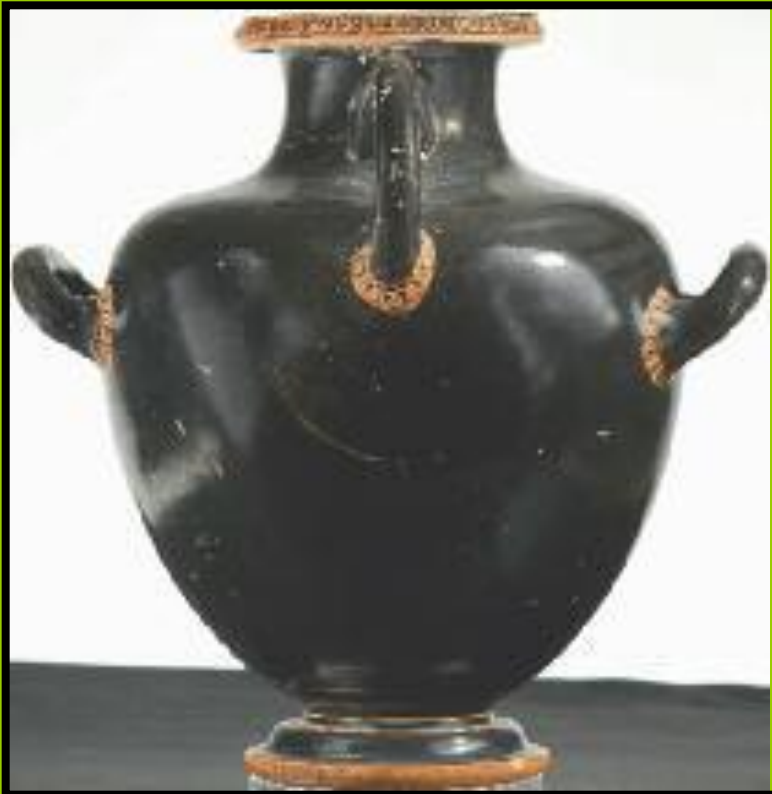
Ποια σκεύη χρησιμοποιούσαν στα συμπόσια;

Στα συμπόσια χρησιμοποιούσαν τους κρατήρες για να ανακατεύουν το κρασί με το νερό. Άλλα σκεύη ήταν οι υδρίες για το νερό, οι αμφορείς, οι κύλικες, οι κάνθαροι και οι κουτάλες που χρησίμευαν για να πίνουν και να σερβίρουν το κρασί.

Ερυθρόμορφος κρατήρας. Απεικονίζεται η αρπαγή της Ευρώπης.

Υδρίες

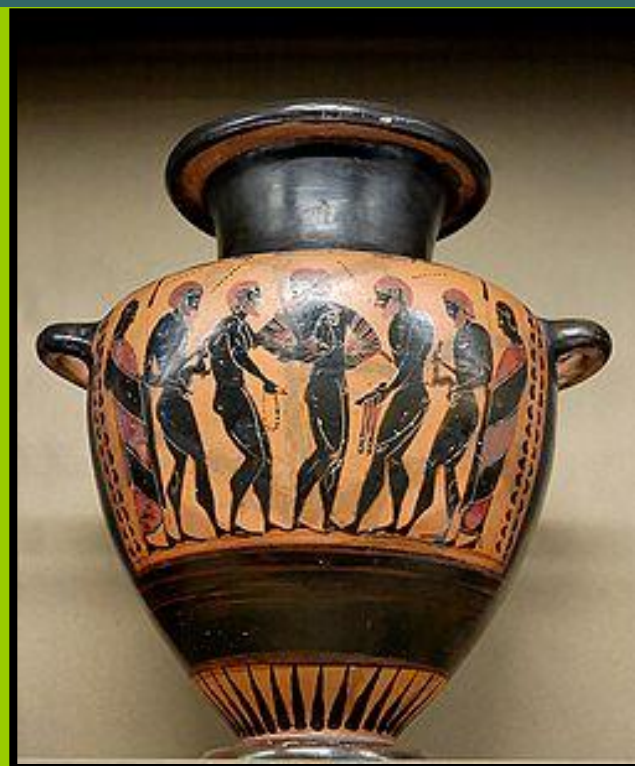
Οι υδρίες είναι αγγεία που χρησιμοποιούσαν για να μεταφέρουν νερό στο σπίτι. Έχουν τρεις λαβές, δυο οριζόντιες και μια κάθετη.

Ερυθρόμορφη υδρία, γύρω στο 460-450 π.Χ.

Μελανόμορφες υδρίες

Μελανόμορφη υδρία 525π.Χ. Η αναχώρηση του Ηρακλή για τον Όλυμπο.

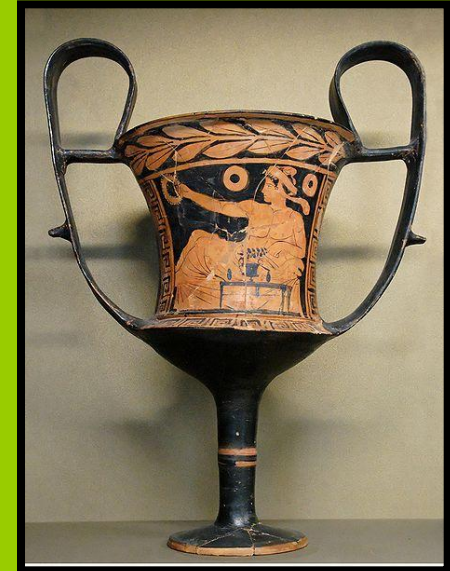
Μελανόμορφη υδρία αρχαϊκών χρόνων 550-540π.Χ. Μουσείο Λούβρου.

Κύλικες και κάνθαροι

Αττική ερυθρόμορφη κύλικα. 510-520 π.Χ. Εικονίζεται συγκέντρωση θεών.

Η κύλικα είναι είδος ποτηριού που χρησίμευε για να πίνουν κρασί.

Κάνθαρος .Μουσείο Λούβρου.

Ο κάνθαρος είναι είδος ποτηριού.

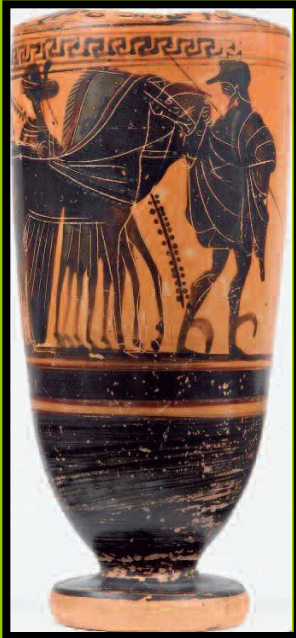
Λήκυθοι

Οι λήκυθοι ήταν αγγεία που χρησιμοποιούσαν οι γυναίκες για να φυλάνε τα αρωματικά έλαια. Τis ληκύθους δεν τις γέμιζαν ολόκληρες με αρωματικό λάδι. Μέσα στο αγγείο υπήρχε ένα μικρό μπουκαλάκι όπου έβαζαν εκεί το αρωματικό λάδι για λόγους οικονομίας. Αυτό το έκαναν γιατί τα αρωματικά λάδια ήταν πανάκριβα και θεωρούνταν είδος πολυτελείας.

Μελανόμορφη λήκυθος, γύρω στο 500π.Χ. Ο Ηρακλής σκοτώνει το λιοντάρι της Νεμέας.

Λήκυθοι

Μελανόμορφη λήκυθος. Απεικονίζεται ο Ερμής να οδηγεί τέθριππο (άρμα με τέσσερα άλογα)

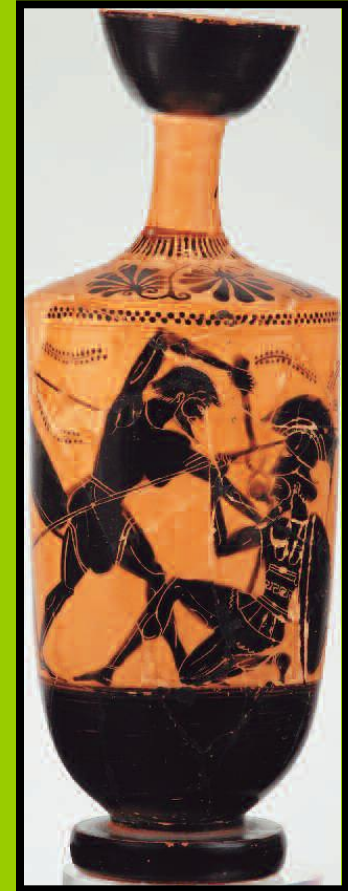
Ερυθρόμορφη λήκυθος

Αγγεία γεωμετρικής και αρχαϊκής εποχής

Αττικός αμφορέας με λαιμό 720π.Χ.

Μελανόμορφη
λήκυθος 490 π.Χ. Σκηνή
από τη
Γιγαντομαχία. Ο
Ήφαιστος παλεύει με
Γίγαντα.

Πηγές

- Ιστοσελίδα του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης